

Zbigniew Nowakowski, Katarzyna Czarnecka, Jacek Andrzejowski, Teresa Dąbrowska

---

Żdżarów, gm. Sochaczew, woj.
skierniewickie. Stanowisko I

Informator Archeologiczny : badania 19, 114

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

ZA WISZYCE, gm. Głubczyce
woj. opolskie
Stanowisko W

patrz
seolit

ZDŻARÓW, gm. Sochaczew
woj. skierniewickie
Stanowisko I

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadził mgr Zbigniew Nowakowski przy współpracy dr. Katarzyny Czarneckiej i mgr. Jacka Andrzejewskiego, pod merytorycznym kierownictwem dr. Teresy Dąbrowskiej. Finansowało PMA. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko kultury przeworskiej z okresu wpływów rzymskich i wędrowek ludów.

Z uwagi na postępujące niszczenie stanowiska badania koncentrowały się w części południowej i zachodniej - najbardziej zagrożonej - oraz północnej. Przebadano 481 m², odsłaniając 83 groby ciążopalne /w tym 8 popielnicowych/ oraz 9 obiektów nieokreślonych. Uchwycono południowy skraj cmentarzyska. W wyniku badań jego dolna granica chronologiczna została przesunięta na fazę B₂ /np. grób 84a - żelazna klamka esowata oraz gr. 69 - brązowa zapinka zbliżona do typu A. 99-100/. Z młodszego odcinka B₂ pochodzi gr. 61 z żelazną zapinką V gr. Almgr. s. 8, jak również gr. 122 z brązową zapinką podobną do A. 137 /aleco inaczej ukształtowana nóżka/. Z młodziej fazy okresu północnorymskiego pochodzą m. in. groby: gr. 50 z żelazną półokrągłą sprzączką na ośce i profilowanymi guzikami na jej końcach, zdobioną ornamentem metopowym oraz gr. 60 i 73 z paciorkami kubokowatymi. Bardzo ciekawą jest popielnica z gr. 84b, o cechach naczyń z fazy B₂, posiadająca przy krawędzi wylotu dwa miniaturowe naczynka i ucho /fragmenty identycznego naczynia pochodzą z gr. 84c/. Z gr. 84 znany jest gliniany zoomorficzny uchwyt naczynia. Gr. 88 zawierał oprócz żelaznej igły, krzesiwo z ogniwdem /nawinięty na nim brązowy drut/ i zawieszka z nitami. W gr. 95 znaleziono żelazną sprzączkę s bardzo masywnym kołcem, której rama wykonana została z sztyca /końce związane przez wzajemne skręcenie/. Gr. 107 zawierał szklany paciorek z wtopionymi żółtymi oczkami, fragment brązowej zapinki z podwiniętą nóżką i żelazny wisiołek wiaderkowy. Elementy uzbrojenia znaleziono w trzech grobach: gr. 99 - grot strzały; fragmenty maczy /J. 9/ w gr. 93 i 114 /wraz z żelazną igłą/.

W gr. 103 "popielnica" wypełniona żółtym piaskiem przykryta była stojącym na niej naczyniem /oba toczono/. W jamie znajdowały się fragmenty naczynia "terra sigillata" z częściowo zachowaną sygnaturą warsztatu oraz fragment szklanego /białego/ naczynia z żółtą nitką. Kości wystąpiły jako białe plamki. Popielnica z gr. 107 przykryta była "nabitym" nad chropowatym naczyniem, zaś w gr. 114 dwoma płaskimi kamieniami.

W gr. 122 kości tworzyły szłą brekcję /sąpawne były w woreczku/, na której znajdowały się zabytki: brązowa zapinka zbliżona do A. 137, żelazne okucie szkatułki, kincz dwuszębny, sprzączka, grzebień wieloczęściowy, 2 przędliki i 2 "chlebki jaskółcze". Liczne są groby małe, płytkie z niewielką ilością kości i fragmentów ceramiki oraz duże /mające często ponad 2 m długości/ podobnie ubogo wyposażone. W 20 grobach stwierdzono obecność szkła w postaci fragmentów paciorków i naczyń, zaś w 9 fragmenty kościanych grzebieli.

• Materiały złożono w PMA.

• Badania będą kontynuowane.